

Sagsnr.: 00.30.14-S00-2-20

Dato: 28.05.2020

Sagsbe- Stig Møller (CAM) og
handler: Carina Andersen (CKO)

Budgetkontrol pr. 1. maj 2020 – Bemærkninger til arbejdsmarkedsområdet

Budgetkontrollens samlede resultat

Budgetkontrollen er udarbejdet inklusiv skøn for Coronapandemiens økonomiske effekter på arbejdsmarkedsområdet. Det er dog meget vanskeligt at vurdere dette på nuværende tidspunkt. Skøn vil på baggrund af nyeste viden løbende blive opdateret i de månedlige økonomiopfølgninger til Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget.

Budgetkontrollen viser, at der på udvalgets område forventes et underskud på 39 mio. kr. i forhold til et korrigeret budget på 1.274 mio. kr. Det korrigerede budget er eksklusiv den besluttede reservepulje på 13 mio. kr. Hvis reservepuljen indregnes i udvalgets budget, er der et forventet underskud på 26 mio. kr. Skønnet i budgetkontrollen fordeler sig med et forventet underskud på fagområdet på 39 mio. kr. og budgetoverholdelse på virksomheden Næstved Ressourcecenter og det lukkede projekt vedrørende kommunal ungeindsats/FGU. Skønnet betyder, at det på nuværende tidspunkt forventes, at hele budgettet i reservepuljen vil blive brugt.

Budgetkontrollens resultat er forværret med 36 mio. kr. i forhold til budgetkontrollen pr. 1/3 (hvor økonomiske konsekvenser af Corona ikke var indregnet). Det er på nuværende tidspunkt vurderingen, at der vil være merudgifter samlet på arbejdsmarkedsområdet på ca. 30-32 mio. kr. som følge af Coronakrisen. Den øvrige ændring i forhold til sidst skyldes primært merudgifter til seniorpension. Ordningen er ny og kommunerne har endnu ikke modtaget finansiering hertil. Der er derfor heller ikke budgetteret med udgiften. Hovedparten af borgerne, der har fået tilkendt seniorpension kommer dog fra andre ydelsesområder, hvor der derfor samtidig er en besparelse.

Det største underskud som følge af Coronakrisen forventes på dagpenge til de forsikrede ledige, hvor det nuværende skøn er merudgifter på 12,4 mio. kr. i år. Der er ligeledes flere udgifter på sygedagpengeområdet som følge af lovændringer om forlænget sygedagpengeperiode og sygedagpenge fra dag 1 til visse grupper i forbindelse med Corona. Der er dog samtidig foretaget investeringer i personaleressourcer på sygedagpengeområdet, som forventes at have en positiv effekt på området i øvrigt. Den nuværende forventning til økonomien på området er et underskud på 3,8 mio. kr. Det skal bemærkes, at den nye ændring om sygedagpenge til borgere i risikogruppe i forhold til Corona, ikke er indregnet. Der må forventes yderligere udgifter til denne udvidelse.

Der forventes også merudgifter som følge af Corona på andre ydelsesområder som kontant- og uddannelseshjælp, ledighedsydelse og selvforsørgelses- og hjemrejseydelse. Det kan dog i varierende grad aflæses direkte i skønnene, da der samtidig er en afgang fra områderne til for eksempel fleksjob, seniorpension og førtidspension.

Udover forsikrede ledige skønnes det største underskud i forhold til det budgetterede at være på fleksjob, hvor der er forventede merudgifter på 9,4 mio. kr. Det største overskud forventes på ressourceforløb med 8,8 mio. kr., som skyldes afslutning af mange forløb med overgang til for eksempel førtidspension og fleksjob.

Arbejdsmarkedsområdet er kendetegnet ved mange "forbundne kar", hvor færre ydelsesmodtagere på ét område kan betyde flere på et andet.

Det forventede resultat på arbejdsmarkedsområdet er inklusiv Næstved Ressourcecenter. Virksomheden forventer på nuværende tidspunkt budgetoverholdelse i 2020, inkl. overførsel fra 2019 på 0,6 mio. kr. Det skal dog bemærkes, at der kan ske ændringer til dette, efterhånden som beskæftigelsesindsatsen åbner mere op og i relation til hvilke indsatser der skal iværksættes, som følge af den nye situation på arbejdsmarkedet.

Økonomiudvalget besluttede den 9. september 2019, at økonomien vedr. kommunal ungeindsats, inkl. forberedende grunduddannelse (FGU), skulle placeres under Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget og styres som et lukket projekt med overførselsadgang i 2 år. Det skyldes, at elevoptaget til FGU i opstartsperioden forventeligt vil kunne variere, og der kan derfor være lidt større udsving i forbruget. I 2019 var der et underskud på projektet på 0,6 mio. kr., som er driftsoverført til 2020. I 2020 forventes på nuværende tidspunkt budgetoverholdelse. Kommunens andel af udgifterne til FGU i 2019 afregnes til sommer og der er derfor endnu et lavt forbrug på projektet.

Fremadrettet effekt af Coronakrisen på arbejdsmarkedsområdet

Det er vanskeligt at vurdere helårseffekten af Coronakrisen på arbejdsmarkedsområdet, da det afhænger af mange faktorer, der løbende kan ændre sig. Det har for eksempel betydning hvor hurtigt samfundet åbner op igen og i hvilket omfang, hvor stor forbrugertilliden/købelysten er og omfanget af krisen i udlandet/effekten på dansk eksport. Det har væsentlig indvirkning på ledighedsudviklingen. Det har derfor også betydning om der for eksempel iværksættes initiativer, der kan stimulere nogen af disse områder i positiv retning.

Det er herudover væsentligt at nævne betydningen af de nuværende lønkompensationsordninger, da der ved deres udløb til sommer kan forventes en tilgang af ledige borgere herfra. Det vurderes derfor at være af stor betydning om de eventuelt forlænges eller videreføres i et eller andet omfang. Dette forventes afgjort indenfor kort tid. Sammen med en tilgang fra lønkompensationsordningerne forventes dog en afgang af ledige borgere generelt i takt med at samfundet åbner mere op. Det samlede omfang af ledigheden for hele året er derfor vanskelig at anslå.

Andre usikre faktorer er hvornår og i hvilket omfang beskæftigelsesindsatsen åbnes op og hvor mange Coronarelaterede sygedagpengemodtagere, der kan forventes fremadrettet. I denne sammenhæng skal det bemærkes, at det er besluttet, at jobcentre vest for Storebælt genåbner tidligere end de sjællandske.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at der senere i 2020 vil ske en budgettilførsel til arbejdsmarkedsområdet som følge af lov- og cirkulæreprogram, midtvejsregulering af beskæftigelsestilskud og mulig midtvejsregulering af budgetgarantien. I hvor høj grad det vil dække de faktiske udgifter, vil afhænge af kommunens udvikling i forhold til resten af landet.

Det er vurderingen at det først efter sommerferien vil være muligt at anslå et nærmere niveau for den økonomiske konsekvens af coronakrisen på arbejdsmarkedsområdet i 2020. På dette tidspunkt kendes landsskøn fra aftalen om kommunernes økonomi og forudsætninger for afvikling af lønkompensationsordningerne og genåbning af beskæftigelsesindsatsen. Der vil dog fortsat være usikkerheder i forhold til ledighedsudviklingen resten af året og i relation til udviklingen af coronavirus i efteråret.

Besparelser på arbejdsmarkedsområdet

I budgetforliget for 2020, blev det besluttet at arbejdsmarkedsområdet skulle bidrage med en samlet nettobesparelse på 25 mio. kr. De 12 mio. kr. er reduceret i det korrigerede budget. De resterende 13 mio. kr. er givet som en reservepulje under Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget, som kun kan frigives hvis udgifterne på området forventes at overstige det øvrige budget.

Den samlede nettoreduktion på 25 mio. kr. indeholder besparelser på Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalgets område på 27,5 mio. kr. og investeringer på Økonomiudvalgets område (Center for Arbejdsmarkeds administration) på 2,5 mio. kr. Der investeres yderligere 1,5 mio. kr. i personaleressourcer på sygedagpengeområdet, som konteres under Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalgets budget og finansieres af tilsvarende besparelser.

I besparelserne i 2020 indgår desuden en investering i forbindelse med kontrolgruppeprojektet. Her forøges de administrative udgifter med 0,5 mio. kr. (konto 6) i 2020 og 2021, mens der samtidig forventes en besparelse på ydelsesområdet på 1,5 mio. kr. (konto 5). Denne investering finansieres ligeledes af besparelser på Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalgets område. Det betyder, at der er besluttet samlede besparelser på 28 mio. kr. på Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalgets område og investeringer på Økonomiudvalgets område på 3 mio. kr., hvilket giver en samlet nettoreduktion på 25 mio. kr.

Økonomiudvalget godkendte i første omgang følgende reduktioner den 19. juni 2019:

Aktivering (forslag 1 og 3 i analysen) – besparelse på netto 7,5 mio. kr.

Revalidering (forslag 2) – besparelse på netto 1,0 mio. kr.

Uddannelsespuljer (forslag 4) – besparelse/merindtægt på netto 1,8 mio. kr.

Sanktionering (forslag 7) – besparelse på 2,7 mio. kr. Investering på 1 mio. kr. på Økonomiudvalget.

Sygedagpenge (forslag 8) – nettoinvestering 3,0 mio. kr. for at stoppe udvikling/stigning i SDP. 1,5 mio. kr. på Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget og 1,5 mio. kr. på Økonomiudvalget.

Beslutningen medfører en bruttobesparelse på 13 mio. kr. og en nettobesparelse på 9 mio. kr. i budget 2020. Nettobesparelsen på 9 mio. kr. i 2020, fordeler sig med en besparelse på konto 5 på 11,5 mio. kr. og en merudgift/investering på konto 6 på 2,5 mio. kr. Konto 6 er under Økonomiudvalgets område.

I budgetforliget for 2020 blev der vedtaget yderligere besparelser for 3 mio. kr. samt en reservepulje på 13 mio. kr.

Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget besluttede deraf følgende nye besparelser den 2. december 2019:

Aktivering, besparelse 5 mio. kr.

Revalidering, besparelse 5,5 mio. kr.

Kontaktforløb, besparelse 3 mio. kr.

Førtidspension, fleksjob, ledighedsydelse og integration, besparelse 1,5 mio. kr.

Budgetkontrollen i forhold til landsudviklingen

Det er endnu for tidligt at vurdere skønnet i budgetkontrollen i forhold til den forventede landsudvikling. Overordnet set er det dog forventningen, at besparelserne i 2020 vil medføre at kommunen kommer tættere på landsgennemsnittet end i 2019. Også her vil der dog være en effekt af Coronapandemien, hvor det på nuværende tidspunkt er vanskeligt at vurdere effekten på ledigheden og udgiftsniveauet i Næstved i forhold til resten af landet.

Der vil indgå en midtvejsvurdering af overførselsudgifterne på landsplan i 2020 i aftalen om kommunernes økonomi. Denne kan bruges til at sammenholde det forventede udgiftsniveau i Næstved med resten af landets. Det vil dog være med en større usikkerhed i år på grund af Coronakrisen.

Budgetkontrollens resultat på udvalgte enkeltområder

Det er for de enkelte områder beskrevet, hvor der er væsentlige afvigelser mellem budget 2020 og forventet resultat 2020 samt i sagsantal for Næstved Kommune og hele landet. Der redegøres også for denne udvikling til Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget kvartalsvis i "Arbejdsmarkedet i tal".

Det skal anføres, at nedenstående vurderinger er foretaget før vi kan vurdere omfanget af påvirkningen af Coronapandemien.

Førtidspension

Der skønnes et mindreforbrug på 3,9 mio. kr. Det er hovedsagelig førtidspensioner tilkendt efter 1/7-2014 (nye førtidspensioner med varighedsbestemt medfinansiering). På baggrund af udviklingen i 2019 blev budgettet fremskrevet med en forventning om 300 nye førtidspensioner i 2020. Der er i de første 2 måneder tilkendt 27. De næste måneder er niveauet for tilkendelser højere. Folkepensionsalderen hæves også i 2020 med et halvt år, hvilket betyder at der ikke er nogen afgang fra førtidspension til folkepension i 1. halvår 2020. Dette er indregnet i budgettet.

Ressourceforløb

Der skønnes et mindreforbrug på 8,8 mio. kr. Antallet af ydelsesmodtagere har været let faldende igennem hele 2019. Der forventes en yderligere nedgang i 2020 på grund af overgang til andre ydelser, herunder den nye seniorpension.

Ydelsesmodtagere 2020:

Gennemsnit jan-marts 2020	Januar	Februar	marts	Budget 2020 (gennemsnit)
300	298	299	302	335

Kilde: Jobindsats.dk/Eget budget

Seniorjob

Der skønnes at være et mindreforbrug på 2,8 mio. kr.

Antallet af modtagere af seniorjob har været faldende igennem hele 2019, og dette er ikke fuldt ud indarbejdet i budget for 2020. Det faldende antal seniorjobbere skyldes, at der i forbindelse med forkortelsen af dagpengeperioden overgik en gruppe der mistede retten til dagpenge til seniorjob. Afgangen forventes på denne baggrund at være større end tilgangen i 2020 og 2021.

Ydelsesmodtagere 2020:

Gennemsnit jan-marts 2020	Januar	Februar	marts	Budget 2020 (gennemsnit)
31	31	31	31	45

Kilde: Jobindsats.dk/Eget budget

Dagpenge til forsikrede ledige

Det skønnes at der vil være et merforbrug på 12,3 mio. kr. i 2020. Dette skyldes udviklingen i antal forsikrede ledige som følge af Coronapandemien. Tilgangen i denne forbindelse kan endnu ikke aflæses som forbrug i økonomisystemet, da der afregnes medfinansiering for området med forsinkelse. Det er vanskeligt at anslå det præcise omfang for udgifterne resten af året, da det afhænger af mange faktorer. Der forventes tilgang i forbindelse med at lønkompensationsordninger udfases, men samtidig afgang i takt med at samfundet åbner mere op.

Ydelsesmodtagere 2020:

Gennemsnit jan-marts 2020	Januar	Februar	marts	Budget 2020 (gennemsnit)
1.250	1.200	1.235	1.314	1.030

Kilde: Jobindsats.dk/Eget budget

Fleksjob

Der skønnes på nuværende tidspunkt et merforbrug på 9,4 mio. kr. i 2020.

Næstved kommune har væsentligt flere modtagere af fleksjob end forventet ved budgetlægningen. Tilgangen for Næstved kommune har været noget større igennem hele 2019, og budgettet for 2020 har været lagt lavt, med et gennemsnit på 1.100 ydelsesmodtagere.

Fleksjob før 1/7-2014 har en væsentligt højere refusion end fleksjob tilkendt efter denne dato, da der modtages refusion jf. varigheden. Det er herudover en væsentlig faktor hvor mange timer fleksjobbet er på, da udgiften for fleksjob på få timer er højere.

Ydelsesmodtagere 2020:

Gennemsnit Jan-marts 2020	Januar	Februar	marts	Budget 2020 (gennemsnit)
1.335	1.326	1.332	1.347	1.100

Kilde: Jobindsats.dk/Eget budget

Ledighedsydelse

Der skønnes på nuværende tidspunkt et merforbrug på 1,9 mio. kr. i 2020. Der forventes afgang af ydelsesmodtagere til seniorpension.

Ydelsesmodtagere 2020:

Gennemsnit jan-marts 2020	Januar	Februar	marts	Budget 2020 (gennemsnit)
252	244	251	262	220

Kilde: Jobindsats.dk/Eget budget

Jobafklaringsforløb

Der skønnes på nuværende tidspunkt et merforbrug på 5,6 mio. kr. i 2020.

Ydelsesmodtagere 2020:

Gennemsnit jan-marts 2020	Januar	Februar	marts	Budget 2020 (gennemsnit)
393	399	397	383	350

Kilde: Jobindsats.dk/Eget budget

Seniorpension

Der er endnu ikke registreret udgifter i økonomisystemet på seniorpensioner. Dette skyldes at det afregnes med forsinkelse fra Ydelsesrefusion.

Center for Arbejdsmarked har udarbejdet en opgørelse over antal bevilgede seniorpensioner. Der er pr. 31. april 2020 bevilget 90 seniorpensioner. Der forventes yderligere bevillinger af seniorpension resten af året og forventningen er på nuværende tidspunkt udgifter for 12,5 mio. kr. Da en del af seniorpensionisterne kommer fra andre ydelser, er der tilsvarende påregnet et fald i disse.

Der er ikke budgetteret med udgifter til seniorpension, da ordningen først er vedtaget ultimo 2019 efter budgetlægningen. Kommunerne har tilsvarende heller ikke modtaget finansiering til ordningen endnu. Bevilling af seniorpension administreres midlertidigt af kommunerne indtil overgang til ATP. Efter overgangen medfinansierer kommunerne fortsat udgiften.

Sygedagpenge

Der skønnes at være et merforbrug på 3,8 mio. kr. Siden 2019, hvor der var et stort merforbrug, er der iværksat flere tiltag på dette område. Endvidere er budgettet tilpasset den faktiske udvikling, og der er budgetteret med 1.050 antal helårspersoner i gennemsnit i 2020. Det er vanskeligt på nuværende tidspunkt at vurdere udgiftsniveauet i forhold til Coronapandemien. Der er flere udgifter på sygedagpengeområdet som følge af lovændringer om forlænget sygedagpengeperiode og sygedagpenge fra dag 1 til visse grupper i forbindelse med Corona. Der er dog samtidig foretaget investeringer i personaleressourcer på sygedagpengeområdet, som forventes at have en positiv effekt på området i øvrigt. Det skal bemærkes, at den nye ændring om sygedagpenge til borgere i risikogruppe i forhold til Corona, ikke er indregnet. Der må forventes yderligere udgifter til denne udvidelse.

Ydelsesmodtagere 2020:

Gennemsnit Jan-marts 2020	Januar	Februar	marts	Budget 2020 (gennemsnit)
1.197	1.165	1.141	1.284	1.050

Kilde: Jobindsats.dk/Eget budget

Aktivering

Budgettet forventes på nuværende tidspunkt overholdt. Der er imidlertid stor usikkerhed om udviklingen på området. Dels er Næstved Ressourcecenter i færd med en omstilling af aktiveringsindsatsen i samarbejde med Center for Arbejdsmarked i relation til besparelserne i budget 2020. Dels er der en ny situation i forbindelse med Coronapandemien med flere ledige og en midlertidig suspendering af beskæftigelsesindsatsen. På baggrund af det højere antal ledige forventes på nuværende tidspunkt en yderligere udgift på ca. 6 mio. kr. Det kan dog ikke vurderes om udgiften vil være i Næstved Ressourcecenter eller Center for Arbejdsmarked, da det afhænger af hvilke typer indsatser der skal igangsættes. I takt med at beskæftigelsesindsatsen åbner mere op kan udgiftsniveauet nærmere anslås. Der er dog mange faktorer der spiller ind, herunder tilgang af ledige fra lønkompensationsordningerne.